

RAMMEPLAN FOR

FORDYPNINGSENHET I FYSISK FOSTRING
(10 vekttall)

FØRSKOLELÆRERUTDANNINGEN

Godkjent av Kirke-, utdannings- og forskingsdepartementet
3. mars 1997

RAMMEPLAN FOR FORDYPNINGSENHET I FYSISK FOSTRING I FØRSKOLELÆRERUTDANNINGEN (10 VEKTTALL)

Fordypningsenhet i fysisk fostring er en videreføring av det faglig-pedagogiske studiet i fysisk fostring etter Rammeplan for førskolelærerutdanning, 1995. Fordypningsenheten er primært rettet mot studenter i 3-årig førskolelærerutdanning og kvalifiserer for pedagogisk arbeid med barn i de aldersgrupper som Rammeplan for førskolelærerutdanning legger opp til. Studieenheten kan også anvendes som videreutdanning for førskolelærere.

1. INNLEDNING

Faget fysisk fostring er av tverrfaglig karakter. Det stilles krav til å kunne kombinere ulike kunnskaper som skal trekkes inn i fagdidaktiske overveielser og beslutninger.

Fordypningsenheten, med de utvalgte hovedemner er forankret i idrettsfaglige disipliner og basisvitenskap. Fordypning i disse skal kvalifisere for de ulike oppgaver en førskolelærer står overfor når det gjelder bevegelseslæring og for tilrettelegging av læringsmiljø hvor barn får gode utviklingsmuligheter.

Faget slik det er beskrevet i barnehagens rammeplan og læreplan for 1.klasse/førskolen vil være utgangspunkt for valg av innhold og arbeidsformer. Samtidig skal studiet legges opp med tanke på studentenes videre læring.

Førskolebarn bør ha et best mulig miljø for sin lek slik at de gjennom leken får gode muligheter til sansemotorisk og helhetlig utvikling. Kvaliteten i lekemiljøet ute og inne er viktig for den frie, ekte leken som skjer uten voksenstyring. Et stimulerende og utfordrende miljø vil også kunne ivareta barns nysgjerrighet, lærelyst og naturlige utfoldelse.

Det er en særlig viktig oppgave å ta vare på og videreutvikle barns lek ute.

Et stimulerende lekemiljø må gi barn varierte kroppslige utfordringer. Samtidig er det viktig å gi barn tid til å mestre dette. Et miljø som gir mulighet for varierte kroppslige utfordringer vil samtidig være en tilpasset tilrettelegging for barn med forskjellige forutsetninger.

Barns hverdag i barnehage kan noen ganger begrense barns mulighet for lek. Gjennom bruk av natur i nærmiljøet vil barn få større muligheter til utfoldelse, samtidig som de også får bedre kunnskaper om hjemstedets kultur og samfunnsliv.

I fordypningsstudiet må studentene få økt forståelse av hvor viktig fagområdet fysisk fostring er for barns totale utvikling. Studentene må selv få opplevelser og kunnskaper for å gi barn de beste muligheter i den avgjørende utviklingsperiode førskolebarnet befinner seg i. Gjennom faget skal de også lære om betydningen av å arbeide for å gi barn vaner og holdninger som er positive for helsa, også på lang sikt. Det er videre viktig å være oppmerksom på de særlige utfordringer dette fagområdet er mht barn med bevegelseshemninger.

2. MÅL

Gjennom studiet skal studentene:

- tilegne seg økt kunnskap om barns bevegelseslæring gjennom lek og den betydning dette har for barnets totale utvikling
- oppnå økt kompetanse i tilrettelegging av bevegelsesmiljø og å bruke barns daglige miljø, nærområder og naturen i det pedagogiske arbeidet
- tilegne seg økte kunnskaper om barnehagens/skolens rammebetingelser
- utvikle positive holdninger til barns utelek gjennom praktisk arbeid, teori og egne opplevelser
- tilegne seg erfaring med utviklingsarbeid i barnehagen
- tilegne seg erfaring i samarbeid mellom fysisk fostring og andre fagområder

3. INNHOLD

Studiet omfatter 4 obligatoriske hovedemner som alle har lik vektning:

- bevegelseslæring
- bevegelsesmiljø
- helse
- natur, kultur og oppvekstmiljø

Fagdidaktiske spørsmål skal inngå som en naturlig del av hovedemnene. Praksis med barn knyttes til hovedemnene. Tilpasset opplæring sees i denne planen ikke på som et eget hovedemne, men skal inngå i alle hovedemnene.

Studiet skal være aktivitetsbasert og opplevelsesorientert. Lokale forhold bestemmer hvilke læringsmiljøer som skal brukes i undervisningen. Tilrettelegging utendørs og bruk av natur behandles særskilt slik at studentene i tillegg til teoretisk kunnskap også får praktisk erfaring med opphold og ferdsel i naturen.

3.1. Bevegelseslæring

Gjennom arbeid med dette emnet skal studentene tilegne seg teoretiske og praktiske forutsetninger for å forstå ulike forhold som påvirker barns sansemotoriske utvikling, og hvordan denne utviklingen kan fremmes. Studentene må knytte dette til det de tidligere har lært om barns utvikling.

Studentene skal videre tilegne seg innsikt i og erfaring med planlegging og tilrettelegging som kan fremme helhetlig utvikling.

Delemner:

- det biologiske og psykososiale grunnlaget for bevegelseslæring
- sanseintegrasjon

- varierte kroppslige utfordringer
- lek/læring
- nysgjerrighet og læring
- observasjonsteknikker som grunnlag for planlegging og tilrettelegging og med tanke på å kartlegge avvik i forhold til barns normale bevegelsesatferd og -utvikling

3.2. Bevegelsesmiljø

Studentene må tilegne seg kunnskaper om tilrettelegging og bruk av forskjellige bevegelsesmiljøer.

Delemner:

- planlegging, tilrettelegging og vurdering av bevegelsesmiljøer
- vurdering av områder/arealer
- vurdering og bruk av variert utstyr
- lek i varierte naturområder
- spenning og utfordringer i bevegelsesmiljøet

3.3. Helse

Gjennom arbeid med dette hovedemnet skal studentene tilegne seg innsikt i hva fysisk aktivitet har å si for helsa i et livslangt perspektiv. Studentene skal videre tilegne seg kunnskaper om hvordan individ- og grupperettet helsevern kan drives i forhold til barn og barns lekemiljø.

Delemner:

- det biologiske grunnlaget for fysisk aktivitet og helse
- bevegelse, utfordringer og sikkerhet
- fysisk aktivitet relatert til ulike målgrupper/funksjonsnivå
- kosthold og helse
- fysisk arbeidsmiljø
- forebygging av ulykker, førstehjelp og livberging

3.4. Natur, kultur og oppvekstmiljø

Gjennom egne opplevelser i studiet skal studentene tilegne seg kunnskaper om menneskets avhengighet av naturen og menneskets plass og ferdsel i naturen i et kulturhistorisk perspektiv. Studentene skal videre tilegne seg kunnskaper om barns fysiske oppvekstmiljø og hvordan man kan være med på å påvirke og utvikle gode oppvekstvilkår. De skal også lære å ta vare på verdifulle tradisjoner i barnekulturen.

Delemner:

- lek, tradisjoner, barnekultur
- opphold i varierte naturområder
- opplevelser i kulturlandskapet
- de instanser og det lovverk som styrer utviklingen av nærmiljøet nasjonalt, regionalt og lokalt,
- planlegging og utvikling av gode nærmiljø, herunder lekemuligheter for barn

- pedagogisk utviklingsarbeid med utgangspunkt i fysisk oppvekstmiljø

4. ORGANISERING OG ARBEIDSFORMER

Det skal være sammenheng mellom mål, innhold, arbeidsformer og vurdering i fordypningsenheten.

Studie- og læringsmiljøet har avgjørende betydning for studentenes motivasjon og holdninger, studievaner og læringsutbytte, og bør stemme overens med de forutsetninger som finnes i barns oppvekstmiljø og med de krav som stilles i yrket.

I studiet skal det legges opp til varierte studie- og arbeidsformer både i praktiske og teoretiske emner. Det skal legges opp til at studentene får øvelse i å legge fram fagstoff til medstudenter som en del av undervisningen. Studiet skal tilrettelegges i ulike miljø: bevegelsesmiljø i nærmiljøet, varierte naturområder, gymsal og svømmehall.

Pedagogisk praksis i vid betydning skal inngå i fordypningsenheten. Til vanlig vil praksis være direkte arbeid med barn, men kan også være knyttet til et praktisk prosjektarbeid/-utviklingsarbeid innenfor ett eller flere av de emnene planen omfatter.

Fordypningsenheten skal vise hvordan elementer fra ulike fagområder kan bidra til å skape et godt oppvekstmiljø.

Under hele studiet har studenten rett til veiledning og vurdering. Denne skal stimulere egenutvikling og egenvurdering hos studenten og legge grunnlaget for at studenten skal kunne forstå den endelige vurderingen.

Arbeidskrav: I lokal fagplan fastsetter høgskolen de konkrete krav om arbeid som skal være gjennomført for å få avsluttende vurdering. Disse kan omfatte studiedeltakelse, praksis, feltstudier, arbeider av tverrfaglig karakter, skriftlige og praktiske arbeider og annen dokumentasjon som inngår i fordypningsenheten.

5. VURDERING

Eksamen: Eksamen skal prøve studentens kunnskaper og ferdigheter i fordypningsenheten og må avspeile innholdet og studieformene slik disse er formulert i denne rammeplanen. Eksamen kan gjennomføres underveis i studiet og ved studiets slutt, eventuelt bare ved studiets slutt.

Høgskolens fagplan fastsetter hvordan eksamen skal organiseres og angi hvilke arbeider som skal inngå i vurderingsgrunnlaget.

I tillegg til skriftlig individuell eksamensprøve skal fordypningsenheten ha en praktisk/teoretisk eksamen som avspeiler fordypningsenhetens innhold og egenart. Vekting: skriftlig eksamensprøve 2 og praktisk/teoretisk eksamensprøve 1.

Vurderingen skal være i samsvar med lov og forskrift.

